

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Mejjelen minden vasárnap reggel.

Hírléteket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

A hazaszeretet.

Népek és nemzetek, kik a világtörténelem porondján szerepeltek és jelenleg is szerepelnek, sokféle körülmények közreműködése folytán jutottak oda, hogy a világtörténelem lapjaiban az emberiség számára megörökíttessenek. Ha ezen körülményeket vizsgáljuk, melyek folytán sikerült számos népfajnak magát, habár rövid ideig is fentartani a szereplés terén, azt látjuk, hogy azok a népek tűnnek ki legjobban az emberi társadalom aarájából, kikben a hazaszeretet képezte a legfőbb motívumot, kik felfogták a jelentőségét annak, hogy egyedül a haza iránti ragaszkodás és annak örök időre fentartása képezi a népek boldogulását, ennek keretén belül érhető el az emberiség kettős hivatása az anyagi és szellemi fejlődés a maga teljességében. A hazaszeretet a különböző népfajokban különbözőféleképp található fel. Ennek okát egyedül abban találjuk, hogy az egyes népek mily szempontból fogták és fogják fel jelenleg is hivatásukat, mi képezi életük fentartására irányuló gazdasági tevékenységük iránytűjét, az ipar, kereskedelem, vagy mezőgazdaság terén mozdítják elő kulturális tevékenységüket. Ha e különböző szempont szerint vizsgáljuk az egyes népfajokat és nemzeteket, úgy kétségbevonhatatlanul azon eredményre jutunk, hogy a különböző hivatás az egyes népfajokban, hasonló

szervezetű állam alkotására is vezetett. Azon népek, kik a hódítás vágyától vezéreltetve a nyers erőszak által igyekeztek magukat fentartani, azok államalkotásra nem voltak képesek, mert életcéljukat egyedül a hódítás képezvén, erejüket az ország határain kívül, tehát ott érvényesítették, hol a diadal és bukás egyformán osztályrészükké válhatott. A haza és állam fogalmait itt természetesen gyökeret nem verhettek, a kapocs, a mely az egyeseket az államhoz fűzte volna, hiányzott, mert boldogulását, célját, nem hazájától várta, hanem a hadi zsákmányban és az ellenség prédájában kapta jutalmát.

A hódító népfajok, a mily hamar emelkednek a hatalom polczára, oly hamar le is tűnik szerencsecsillaguk. A nagyságnak a bukás itt természetes következménye, mert a meghódított területeket és népeket szerves állami kötelekbe vonni nem tudták, a fejlődést ez iránt belőlük a durvaság és erőszak által kiölték. Példa erre nekünk a szitya nemzet, a perzsák, a hunnok és a vérszomjas tatárok. Ezek a népek sem államalkotók nem voltak, a mai értelemben hazájuk iránt lelkesedéssel sem viseltettek, mert egyrésztük nem is telepedett le állandóan, hanem Ázsia és Európa végtelen rónaságain szerteszéjjel kóboroltak. Az iparral és kereskedelemmel foglalkozó népeknél nagyobb állandóságot tapasztalunk az államalkotó képesség iránt s itt a hazaszeretet

nagyobb mértékben fejlődik ki, mint a hódító népeknél. Az ipar és kereskedelem nagy lendületet ad egyes népek fejlődésének, góczpontokat, városokat alkot meg a vállalkozó szellem, melyek a jólét és vagyonosodásnak képezik kiindulási pontjait. E népek minden esetre önállóságukat, függetlenségüket, úgy a multban, mint a jelenben a legnagyobb elszántsággal védelmezték, mint az ó-korban Khartagó, Phenicia és a legujabb korig mindazon népek, kik jólétüket a városi élet keretén belül ipar és kereskedelem által iparkodtak előmozdítani. Mert a városokban kifejlődött merkantilizmus is, nem volt másnak, mint az önállóságnak és függetlenségnek a kivívása, melyet a földes uri, jobbágyi kötelekből felszabadult népek a haza iránti szeretet legnagyobb melegével iparkodtak fentartani. Az állandó letelepedés, vagyonosodás, mely viszont magasabb szellemi kulturának megteremtője, mintegy előfeltételei a hazaszeretet fogalmának, mert a hol hazája, állandó otthona s jóléte a népeknek nincsen, ott hiányzik a tudata azon magasabb érzésnek, melyet hazaszeretetnek nevezünk. Vizsgáljuk továbbá, hogy vajjon a mezőgazdasággal és annak meghonosodásával, miképp fejlődnek ki a hazaszeretet fogalmait?

Már a mezőgazdaság maga is több ágra különülvén ősidőktől kezdve az emberiség ennek több fajtát művelte.

A TISZAVIDEK TARCZAJA.

Orosz-magyar szövetség.

(Elbeszélés az 1848-49-iki szabadságharczából)

Irta: Ábray Károly

(Folytatás és vége.)

A báró megdöbbenve fogadta az éppen nem várt kedvezőtlen választ.

— S mi kifogása van ellenem?
— Semmi uram! Éppen semmi!
— De mégis kell indokának lenni, a ni-ért kérelmemet visszautasítja.

— Nem tagadom.
— És az!
— Kezemet, szívemet már másnak ígertem.
— Ah!
— Ugy vélem, ezzel eléggé indokoltam szavaimat.

A báró ur azonban még többre is kíváncsi volt.

— S szabad tudnom ki a szerencsés.
— Jegyesem honvéd — kapitány.
A báró urnak ez ideig elnyomott haragja kitért s indulatosan kiáltott föl:

— Ki most bizonyosan fut ölölünk!
A hölgy nyugodtan, méltósággal felelt:
— A téli hadjárat alkalmával Erdélyben, Bem tábornok a vitézség jelvényével tüntette ki.

— A honvédek sokszor szoktak dicsekedni tetteikkel, miket nem vittek véghez.

— S Karintin orosz ezredes az ellenkezőről tehetne bizonyosságot, kit egyedül segéd-tisztjének vitézsége mentett meg a haláltól vagy elfogatástól.

A fiatal orosz gróf fokozott figyelemmel s a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta a beszélgetést, jól értette minden szavát. Két évig tanult a bécsujheli hadi akadémián. Tökéletesen bírta a német nyelvet.

Fejével igenlőleg bólintgatott a nő szavaira!

A báró főhadnagy végig volt sértve s csak is ez magyarázhatja meg minden illemlről megfélemlítő kitérését.

— Hitványak, gyávák mindannyian!
A fiatal hölgy mint sértett királynő, megvető lenézéssel tekintett rá, tűz lángolt szemében, villány cikázott minden izéből.

— Jegyesemre érte ezt báró ur?
— Reá is, ha úgy tetszik.
— Akkor ön . . . ön . . . maga . . . hitvány gyáva!

A főhadnagy, mint korbáccsal arczul csapott tigris, szikrázó szemekkel lépett közelebb az urhölgyhöz.

— Kisasszony! — kiáltá ingerülten — vonja vissza szavait, különben . . .
— Tegye ön azt előbb!
— Soha! soha!

— Akkor ismétlem, hogy gyáva! mert olyat sérteget, ki magát nem védheti, sem önön elégtételt nem vehet.

A főhadnagy, összeszorított öklét fenyegetőleg emelte fel.

Azonnal vonja vissza szavait, különben . . .

— Nem uram, én jegyesemet védelmezem!

— S még az esetben sem vonja vissza, ha én kijelentem, hogy sértő szava megtorlásául még a végletektől sem riadok vissza.
— Még akkor sem!

— Ez esetben ön nem érdemel kiméletet.

S minden illemlről megfélemlítő az önjöngésig fokozott izgatottságtól csaknem önkívületben fölemelt kézzel rohant, a szép hölgyre.

Azon pillanatban aczél izmok ragadták meg karjait.

Bosszankodva tekintett vissza, ki meri őt illetni?

Az orosz tiszt mélyen felháborodva dörmögte fülébe:

— Ki védtelen nőt mer sérteni, haszontalan gyáva ember.

A báró kardjához kapott.

— Ezért ön nekem elégtétellel tartozik!

— Allok szolgálatára főhadnagy ur. Ön ez urhölgy jegyesét sértegette, pedig az nem gyáva. A legvitézebb harcások egyike.

— Ön nem ismeri őt.

— Azt hiszem ismerem . . . Bizonyosan az, kinek fényképe ott van a kisasszony asztalán. Szében ostromálást ezredemet védve, tőle kaptam e tisztességes fejevágást, — mondá homlokára mutatva, melyen vékony

A szántás-vetés, halászat, vadászat, a mezőgazdaság által nyújtott terményeknek iparszerű feldolgozása még az ősidőkbe nyúlnak vissza. A föld megmivelése csak bizonyos egyes népek által tulajdonba vett területen volt lehetséges, hol a föld termékenysége erre a célra leginkább megfelelt. Míg a halászat, vadászat és állattenyésztés bizonyos területeken nem volt mindig művelhető, mert egyes vidékek nélkülöztek azon feltételeket, melyek e foglalkozásnak elengedhetetlen kellékei. E népek tehát jobb vidékeket szereztek fel, hol folyók, erdők bőségben voltak s hol az élet feltételei rájuk nézve kecsesetöbbségben kínálóztak, ott ütötték fel sátorfájukat. E népek örökös vándorlásban élvén, hazát maguknak nem alkottak, itt hazaszeretetről beszélni csak hiu illúzió volna. E népekhez tartoztak kezdetben őseink is, a magyarok. Őseink hazáját megállapítani épen azért nem lehet a legnagyobb tudományos kutatásokkal sem, mert őseinknek is a halászat, vadászat és állattenyésztés képezvén foglalkozásukat. Ázsiának elterülő rónaságain többfelé elszórtan éltek. Ezt látszik bizonyítani azon körülmény, hogy egyes kutatók az ősmagyarokra emlékeztető szokásokat, tárgyakat fedeztek föl több helyütt. A haza fogalma nem fejlődött ki addig, míg e honfoglalás ténye végre nem hajtott s nálunk is addig — mint a többi népeknél — csak faji szeretetről szólhattunk. A honfoglalás befejeztével őseink is abba hagyták — habár nem is azonnal — előbbi kalandos életüket s állandó letelepedésükkel egy állandó foglalkozást: a földmivelést kezdték meghonosítani.

A földművelés minden népnél állandó letelepedést is tételez föl egyttal, mely foglalkozás csak bizonyos termékeny földterületeken lehetséges. A letelepedés pedig megalkotja az államot, melyben a népek összeműködni igyekeznek, nemzetet képeznek, elválasztva magukat más idegen népektől. Az egyes nemzetek által elért eredmények, intéz-

mények, melyek több századnak eredményei is lehetnek, képezik azoknak a kincseit, mely nyilvánulhat akár vagyonságában, akár szellemi haladásában, az rájuk nézve egyformán nemzeti kincset képez. E nemzeti kincsekhez való ragaszkodásában nyilvánul a hazaszeretet, mely minden népnél annál nagyobb jelentőséggel fog birni, mennél inkább előrehaladt valamely nemzet az ő kincseinek gyűjtésében. Az őskori népek is, mint a görögök, rómaiak, a hazaszeretet kiváló példái tanúsították, mert nemzeti kincseiket féltékenyen őrizték s a római birodalom addig volt hatalmas, míg e nemzeti kincseket tisztelték s azoknak jelentőségét fel tudták fogni. Nemzeti kincsek alatt értvén itt mindazon tényezőket, melyek egy nemzet jólétét anyagi és szellemi tekintetben előmozdítják. Vajjon a magyar nemzetnek is vannak-e ily nemzeti kincsei amire féltékenyek és büszkék lehetünk? E kérdésre egy tényező lesz a feleletünk: az ezredéves kiállítás ténye. Az itt bemutatott nemzeti kincsek ezer év jó és balsorsának eredményei, melyeknek megteremtésében és megtartásában a hazaszeretethez nagy része volt. Ez volt védőbástyája ezer éves kulturánknak, ennek volt köszönhető, hogy akül ellenség ellen úgy mint más belviszályban, midőn az édes haza megvédéséről volt szó, az iránta való szeretetnek, tetteiben is kifejezést adott a nemzet. Ez legyen a nemzeti életünknek a jövő ezredévben is iránytűje és lüktető ereje, hogy azok a kincsek — melyekre most is oly büszkék voltunk az egész világ előtt — még számosabbak és nevesebbek legyenek. Csak úgy tudjuk hazánkat szeretni és becsülni, ha ismerjük annak drága kincseit, melyet csak egy — a magyar haza adhat fiainak.

B K.

UJDONSÁGOK.

— **Advent.** Rorate coeli de surer . . . Ez hangzott vasárnap a kath. templomban, a szent mise kezdetén, jelezve, hogy elérkezett a karácsonyi ünnepekör, Advent első

piros forradás volt látható. — Ha érc csákmólól nem fogja a csapás erejét, most egészen csöndes ember vagyok s valahol Szében mellett hallgatnám a fű növést. Mindig tisztelettel hajlom meg a vitéz katonát a magyar honvédek nemcsak vitézek, de mindnyájan hősök! Kalapot emelek előttük. Önöknek, kik futottak előttünk, kellett nekünk segítségükre jönnünk. Önöket a gyávákat megvetjük!

Másnap korán reggel a közeli erdőben gróf Ivanovics Orlof orosz kapitány, a császári I-ső testőrezredtől, párbajt vívott br. Schönfeld Vilmos osztrák cs. kir. főhadnaggyal.

A föltételek igen súlyosak voltak, három golyóváltás 20 lépés távoból öt-öt lépés avaceval.

Az első lövésnél a báró holtan rogyott össze. Homlokát furta át a golyó.

Az orosz fővezér által föllállított katonai nagy kórház sarkertjében temettetett el.

* * *

Nagyon szomorú napok következtek ezután. A Golgotha kinszenvedésének gyásznapjai.

Azt mondják, hogy a magyar nemzet meghalt. El énekelték fölötte a halotti éneket. Eltemették. A sirások haza mehettek.

Midőn az orosz sereg azon az uton, me-

lyen jött, vissza indult. Orlof gróf őrnagy Bártfára érve sietett. Weber szenátor ur házában tisztelést tenni.

Margit bánattól megtörve sötét gyászban fogadta a hozzá belépőt. Jegyese a temesvári csatában esett el. Barátja, ki mellette volt, elhozta jegygyűrűjét, mint szomorú, biztos zálogát halálának.

A fiatal orosz gróf meghatottan fejezve ki mélyen érzett részvétét, távozott.

Egy év múlt el.

Idő s a jó Isten enyhítette sok sebhedt szív fájdalmát.

Weber szenátor urnál egy napon idegen látogatót jelentettek.

— Valami muszka tiszt féle — mondá a szolgálta.

A tanácsnok ur el nem tudta gondolni, hogy mi baja lehet ennek a tiszt urnak. A mi nagy ügye volt a muszka uraságának a nemzettel, azt már bizony sajnós nagyon elintézték. Különbben isten neki, hadd jöjjön, hadd halljuk, hogy mit akar.

Gróf Orloff ezredes volt. Gyors karriert csinált. A császár kegyence volt.

— Két év előtt, Uram és császárom parancsára jöttem, most szívem vonzott — mondá az ezredes Margithoz, midőn egyedül maradt vele.

A hölgy érdekelten tekintett a fiatal tisztre.

— Első pillanattól óta, midőn megláttam;

vasárnapja. Négy hétre eljön a szent karácsony, a Megváltó születésének nagy ünnepe. Ez a négy hét arra a négyezer esztendőre emlékeztessen, hogy várták az igért Megváltót, názárethi Jézust. A templom a két színt ölti, a vezeklés színét és az előirt bőjtöket minden igaz katolikus megtartja. Az adventtel beköszöntöttek az ugynevezett Roraték, a reggeli szent misék is és pedig a hétfői nappal.

— **Befejezett műt.** Tranzverzális műtünk a csongrád-félegyházi utvonalon végleg elkészült. Az elmúlt héten a gőzhengerek is befejezték rajta a munkálatot s így azokat más utvonatra szállították el. Ez a műt is sokkal nagyobb előnyére szolgált volna a közönségnek, ha megelőzte volna vasutunk kiépítését. Volt idő a mikor még kizárólag ezen országra volt utalva a közönség, hogy félviz idején 6—8 órai kinos utazás után érte el a félegyházi vasút állomást, de előfordult az is, hogy a rossz ut miatt egyáltalán nem akadt kocsis vállalkozó, ki a járhatatlan utat kocsiával megtenni vállalkozott volna.

— **Öngyilkos szépasszony.** Szegvárról írják lapunknak, hogy ott általános szörnyűködést, sőt sajnálkozást keltett egy szomorú eset. Bihari Mihály csak nem régg vezetett oltárhoz a község egyik legszebb leányát, a ki azonban buslakodott folyton és daczára, hogy Bihari jómódu gazda, megnyugvást nem tudott szerezni a vagyomban a szép asszony és a kutba ugrott. Mire észrevették, már halott volt.

— **Uj bankjegyek.** A budapesti lapokból olvassuk, hogy a régi egy forintos bankjegyeket, — melyek helyett a 2 koronás, maig is csak forintnak nevezett ezüst pénz került forgalomba, — kivonják a forgalomból, a még megmaradt papirpénzeket is, az ötöst, a tízest, az ötvenest és a százast. Helyettük az osztrák-magyar bank elkelő művészekkel rajzoltatott minták után szép, világos, rózsaszínű bankjegyeket nyomtat. Nekünk úgy tetszik, hogy fölösleges a köznap forgalomból ezeket a papirpénzeket kivonni, kivonták azt már bankárok és börzianerek és nagy vállalkozók a néptől, ami meg közgazdasági politikánk miatt Ausztráliába vándorol, azon ők hizaak és lesznek még gazdagabbak. A rózsaszínű bankjegyeket meg talán ezért adják, hogy rózsaszínűnek lássuk ezt a fekete világot?

— **A szegedi kereskedelmi és Iparkamara** november havi teljes üléséről a következő tudósítást vesszük: Jelentést tett az elnök arról, hogy a kamarák által kitűzendő szakirodalmi pályakérdésekre eddig évi 800 frt áll rendelkezésre, továbbá Hmvasárhelynek a helyközi távbeszélő forgalomba való bevonásáról és a Ferencz-József szatorna Ó-Becsére való áthelyezéséről s a forgalom

szertem Nagysádat. Képe mindig szívemben élt azóta. Ott őriztem mint szentséget. Szerettem Nagysádat, szíve és keze birásáért esedezem, melyet megnyerve az egész életemen át legdrágább kincsemnek fognék tekinteni. Vagyonom családi nevemhez méltó fényt és jólétet képes leendő nőmnek nyujthatni.

Nagysád! Margit, szabad remélnem?

— Gróf ur, mondá a hölgy kellemes zavarral, ön igen meglepett kérelmével.

— Ha időt akar Nagysád a gondolkozásra, várok napokat, ha parancsolja heteket.

Egy hó múlva Isten előtt esküdött gróf Orloff Iván örök szerelmet és örök hűséget Weber Margit urhölgynek, ki azonban föltételül tűzte ki, hogy állandóan Magyarországon lakjanak.

És itt laknak, Szent Pétervárra tett nászutjuk után Magyarországra visszajöttek. A gróf oroszországi jószágait eladva, Sáros megyében vett magának nagy birtokot, s ennek egyik legregényesebb tájképén építtetett fejedelmi pompás kastélyt. Magyar honpolgár lett, nevét megváltoztatta. Az orosz-magyar szövetség szerelemmé nőtt, s a családi szövetség egy új virágzó magyar nemes törzsnek lón alapítója.

meguyításáról, végül pedig arról, hogy a hmvásárnyeli pályaudvar kibővítéseért fölrát intéztetett a kereskedelemügyi miniszterhez. — A közös bizottság javaslatára a kamara egyhangúlag megválasztotta levelező tagjának bégavari Back Bernát szegedi gözmalomtulajdonost. — Fölrátot határozott el a teljes ülés Bauer Gyula kültag indítványára, a Hmvásárhely-Szeged-Budapest közti vasúti összeköttetések helyes megváltoztatásáért, részletesen kijelölve a módokat, melyek mellett Vásárhelyről és Vásárhelyre a Szeged-budapesti gyorsvonatokhoz csatlakozás biztosítható. — Targyalta a teljes ülés az országos ipartanács megalakítására vonatkozó miniszteri leiratot és a kamara képviselőjeül az országos ipartanácsba Kulny Zsigmond titkár választotta meg és küldötte ki. — Tudomásul vette a teljes ülés hogy a honvédségi láb-beli szállításból a kerület iparosai összesen 2700 párra kaptak megbízást. — Fölterjesztést fogadott el a kamara, melyben megsürgeti a Csovárad megyében meg a múlt év folyamán tervezett házi ipari szervezet keresztülvételét és megújította a kamara a szervezetre vonatkozólag megokolva fölterjesztett javaslatát, hogy a megye hat pontján létesítsenek oktató tanfolyamok és a házi ipari cikkek értékesítését intéző felügyelő bizottságok. — Az elnökség előterjesztése folytán készséggel vállalkozott a kamara a jövő év szeptemberében Szegeden tervezett országos gazdasági kiállítás mező gazdasági és házi ipari csoportjának rendezésére és tudomásul vette, hogy erre már megigérték közreműködésüket az érdekelt budapesti, aradi, temesvári, nagyvárad és debreczeni kamarák. — Segélyül megszavazott a kamara a szegedi nőiparisokólának 150 frtot, melyből 50 frt rajzmuvek beszerzésére szolgál és szorgalmas tanulók jutalmazására ösztöndíjjal 50 frtot, a zenai iparos segédek továbbképző tanfolyamára pedig 75 frtot.

— **Díjok reform.** Az igazságügyminiszter rendelete értelmében a díjok már köztisztviselők. Esküt illetve fogadalmat tesznek, kinevezik őket, helyelmi uton bocsájítják el. Szolgálatuk állami szolgálat és mint ilyen utána nyugdíjat is kapnak. Ime tehát a hosszú, kitartó küzdelemnek eredményei is vannak, egy lépést tettek idejük felé. A kitűnő rendelet csak egyről felejtkezik meg, hogy azoknak a szegény embereknek, kik annyi sok nélkülözésekkel küzdenek, napi-díjikat is fel kellett volna emelni.

— **Katalin-bál.** Az iparos ifjak múlt hó 27-én a Kaszinó termében rendezett táncmulatság — mint az az előlekből is látható volt — fényesen sikerült. Alig hangzottak el a zenekar megnyitó akkordjai, a tágas terem zsufolásig megtelt mulatni vágyó közönséggel. A kedélyes társaság nagy hűvvel lejtette a táncot észre sem véve, hogy az idő már előre haladott s az ablakokon át a hajnali szürkület gyér nappali fénye szűrődik be a terembe. Csak midőn a harangok tompa hívó hangja el jut a jókedvvel tomboló füléhez, némult el a zene; Jóska cigány le teszi hegedűjét s pelyhüdt ujjai közt egy cigarettát morzsolva bámul a sarkig uytott ajtókra, hol most a közönség sietve távozik. Az egyes csoportokból sutogás hallatszik: talán a szomorú napok elérézéséről, talán valami másról suttoznak nagy érdeklődéssel? A négyeseket 50 pár táncolta. Tudósítónk jelen voltakként jegyzi. Asszonyok: Bambert Jánosné, Busa Imréné, Felber Mátyásné, Fodor Pálné, Gácsi Mihályné, Kammerer Pálné, Kátai Pálné, Major Istvánné, Mészáros Gáborné, stb. stb. Leányok: Bambert Mariska, Busa Mariska, Csányi Piroska, Dorszki Mariska, Faragó Agneska, Fodor Rozika, Farsang Ilonka, Gácsi Mariska, Gyergyádes Ilonka, Kuklics Agneska, Komáromi Jolánka, Kátai Mariska, Kurucz Juliska, Kása Etelka, László Erzsike, Major Margitka, Mernyó Francziska, Mészáros Zsófia, Mészáros Rozika, Pozsár Annuska, Patyi Erzsike, Siha Francziska, Simon Erzsike, Tóth Etelka, stb.

— **Országos vásárunk** mely a tegapi nappal a jóságvásárral vette kezdetét, lanyha forgalmúnak bizonyult. Nagyon kicsiny volt a kereslet s mi vevőre akadt, az alacsony

árban kelt el. A hízott sertések 40-41 krért keltek kilónként.

— **A járlatok kiállítása.** A mióta azon újabb rendszer lépett életbe, hogy az eladásra szánt állatokat addig nem szabad felhajtani, míg a járlat kiállítása nincs, sok bajt okoz a járlat kiállító közegeknek. Az elmúlt pénteken több mint 1000 járlatot állítottak ki, kiknek eladásra szánt jóságok volt s így a járlatok kiállítása csak a késő esti órákban ért véget a kö-ségházán.

— **Üstökös.** Az üstökös volt mindig a népek fantáziájának legrémesebb táplálója. Üstökös osztott igazságot, csinált békát, háborút, üstökös hozott nyakukba inséget, nyomort, döghalált, pusztulást. Mikor az a sugárkéve megjelent az égen a népek nem teleskoppal bámultak az égből, mint most teszik az istentelen tudósok, hanem porba hullva fohászokdakt oda. Ismeretes dolog, hogy nagy forradalmakat, birodalmak pusztulását üstökösök megjelenése előzött meg, lehet-e csodálai, hogy a nagyszerű égitütemény reulátással fokozta a balgák elvadult képzelőtehetségét? Azóta jobb kor jött; a tudomány kort... S ime a tudomány nem rántsa le az üstökös fantasztikus polczáról, csak tudományos alapú hódolt meg előtte. Mindeuféle parabolák s hyperboiák segítségével kiszámította, hogy hogyan forognak, mi a pályájok, mikor kerülgetik meg a földet vagy látogatják meg közelebről. S a tudósok azt is kiszámították, hogy az ilyen kerülgetés és visit nem valami kellemes az öreg földre nézve. Sőt megeshetik bele, hogy az öreg egy ilyen találkozás alkalmával egyszerűen izzé porrá török, azonfelül lángra borul sőt elpárolog minden tekintet nélkül a lakókra. Hát ez biz nem kellemes dolog, az kétségtelen, azért is a tudósok nagy figyelemmel kísérik utjaikon a kegyetlen vendéget, hogy legalább ha jönnek, legyen időnk megcsinálni a végrendeletünket. Ép ily látogatás volt bejelentve Vasárnap reggeli 5 órára. Készüljete a halálra gyónjatok, aldozzatok meg, adjátok el takarékpénztári részvényeiteket s inadkozatok; itt a világvége. S valóban szombaton jöttek az előfutárjai a félelmes látogatónak: a szél fujt mint egy fiók orkán Uj-Guineában, a levegő fülledt volt, mint a Szahara közepén s az égen akkora felhők tornyosultak mint egy-egy Eifel-torony. Sőt egyszerre egy villanás szakadt ki a felhők kebeléből — egy villám! — a mit egy tompa dörgés kísért vérfagyasztóan. Kétségtelenül közeleg az üstökös, s vele együtt a világvége. S a pogány emberiség kutyába veszi a baljeleket, nem gyón meg, nem adja el részvényeit, hanem nyugodtan megvacsorál és betheázik pipára gyujt s lefekszik szép csöndes éjjeli nyugalomra. Ha recseg a földgolyóbis, arra úgy is fel lehet ébredni, gondolja magában. S fel is ébred meg is dörszöli a szemét s ki is néz az ablakon. Reggel van, világos reggel, a hű öreg nap már bontogatja kifelé fényes havelokja szárnyait ott tula Szalavánou valahol. Sőt megnézi az órát: nyolcz óra 30 perc! Tehát 5 óra elmúlt s a földnek minden porczikája ép még, él és mozog amint az ég ura megte-remtette. Tehát humbug volt ez az üstökös-mese is, mint a többi. S a nap felkel teljes pompájában s ismét bevilágítja a tájakat. Kezdődik az új nap, amilyen volt a tegnapi. A tudós becsapta a világot: a világ vég nem jött el, a föld nem tört izzé-porrá, s nem párolgott el s úgy forog keletről nyugatra, mint azelőtt, moudjuk két millió eszteudóvel. Az üstökös pedig ott marad ezentul is misztikus homályában, még csak a bóbítáját sem perzselte le a földnek s valószínűleg a markába kaczag, hogy itt lövő tette a tudóst s a világot. Ilyenek a tudósok s ilyenek az üstökösök!

Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai járó és nyujtó gépek, műlábak, egyenestartók ferdénövésűek: haskötők a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat s legkötelesebbet nyujtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegben ajánlhatjuk e kitűnő szpecialistát az érdeklődőknek.

Báli selyem 65 krtól.

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintá zaban: **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordulival küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

I R O D A L O M.

Országos Hirlap. Ez az újság, mely tényes nevéi irók Mikszáth Kálmán főszerkesztése alatt je enik meg, ismét alkalmas ad nekük arra, hogy dicsérelleg emlékezzünk meg róla. A mai viszonyok között, mikor a közönség fejlett ízele nagy és sokoldalú követelményeket támaszt az újságok szemben egy elsőrangú, magas színvonalat tartó akaró napilap csak úgy felel meg rendeltetésének, ha s m aldozzatot, sem fáradságot nem kímél avegnél, hogy a publikum minden óhajátát kielegítse. Az Országos Hirlap e tekintetben valószággal remekel. Figyelemmel kísérjük ennek a rokonszenves újságának a fejlődését és örömmel látjuk, mint izmosodik napról-napra, mint válik programjához hiva a magyar közvelemény hangadó közlönyvé. De nem csak hazafias politikája az, ami az Országos Hirlapot népszerűvé és kedvelté teszi, hanem az a figyelem is, melylyel ugyszólván minden olvasója igényeinek megfelelni igyekszik s így mindenki, nemre, korra, foglalkozásra stb. való közbőség nélkül megtalálja benne szellemi táplálékát. Ahhoz az érdemszámba menő tényhez, hogy az Országos Hirlap karacsnyra díjtalanul küldi meg előfizetőinek a Katángy-Naptárt, melyben ismét alkalmas lesz Mikszáth Kálmán pompás humorában gyönyörködni, hozzájárul az Országos Hirlap legújabb kedvezménye, mely a hölgyközönséget érdekli. Az Országos Hirlap ugyanis módot nyujt hölgyközönségének arra, hogy a legközelebbi divatújsághoz, a „Francia Divatlap”-hoz kedvezményesen áron jusson. A „Francia Divatlap” a maga nemében szpecialitás, a memyiben eredeti Párisban készült színes képekkel jelenik meg és minden lóban egyszer egy természetes nagyságu szabásmintát hoz. Az Országos Hirlap előfizetői a „Francia Divatlap”-t évi 3 — frtos, fél-évi 1 frt 50 kros és negyedévi 75 kros kedvezményes előfizetési díjért rendelhetik meg az Országos Hirlap kiadóhivatalában, Budapest, VIII. Józsefkörút 65. szám.

Stampay köbökuti fötanító 224 lapos ötölik kiadású én-könyve dus tartalommal s gyönyörű képekkel, igen kedves kötéssekben 15 és 25 krtól kapható. 11-ik könyv és kották ingyen. Kapható a szerzőnél E-zergomnyében.

HAINÖVESZTŐ,

melynek jósága és kitűnő hasznossága az orvosi kar által 1898-ik évben Stuttharthban érdemmel kitűntetve, mit ezekre menő hálás köszönet nyilváníttással bizonyíthatom egy egészség mint betegségnél hasznos szer, hajkühülés ellen, a fejbört megtisztítja és a haját megsűrűsíti úgy a hölgyknél mint a férfiaknál. Itjünkül korán sürű bajusz képződik. Ezen kitűnő hasznos szer által elérhető eredményért felelősséget vállal

K. HOPPE

Wien, I. Wiplingerstrasse 14.

I doboz ára 80 kr., postán küldve 90 kr.

Amerikai zsebórák

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosab és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék

Fox, valódi solingeni gyártmány sok kiállításán kitűntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító.

Darabja 3 forint

A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.

POLGÁRI MENYASSZONYI

kelengyét
ajánl
100 frtért
LUSTIG EDE

6 drb. Chiffon-ing díszítve . . .	12.—
6 „ Halo-köntös himzessel . . .	10.80
6 „ Nadrág	11.40
3 „ Alsósoknya	8.80
12 „ Zsebkendő fehér v. színes . . .	4.—
12 pár Harisnya	6.—
2 ágy Ágykészlet szépen kiállítva	14.80
6 drb Nanking tollhuzat	5.40
6 „ Also-lepedő	9.60
2 „ 6 szem. garnitúra damaszt	10.80
2 „ Kávésiteritek színes	6.—
12 „ Törülköző vászon	5.—
12 „ Konyharuha	2.40
12 „ Portörő különféle	3.—
o. é. forint 111.—	
10% pénztár kedvezm.	11.—

összeg netto frt 100

**MENYASSZONYI
KELENGYÉK**
rendelésre
100 ftól 1000 frt-ig

Kivánatra minták az
összeg előleges be-
küldése után megte-
kintésül hához kül-
denek.

Vászon és fehéreneműk
nagy választékban.

	III.	II.	I.
Rumburgi vászon 1 vég	30.—	40.—	60.—
Creas s irlandi vászon 78 cm.	6.—	12.—	24.—
Creas s irlandi duplaszéles vászon lepedőnek	24	36.—	48.—
Asztali készletek 6 személy.	5.—	10.—	15.—
Ágytakarók tricót	2.—	2.0	4.80
Törülközők vászonból tuczatja	3.60	6.—	12.—
Csipke s divat függő- nyók pár	4.—	8.—	12.—
Női chiffon-, vászon és batiszt ingek	2.—	4.—	6.—
Női chiffon-corsetta	1.40	2.80	4.—
Női chiffon alsósoknya és nadrág	1.80.	3.60	4.80
Ágyáthuzat chiffon s vá- szonból 1 ágykészlet	20.—	30.—	40.—

A fentjegyzett cikkeknek legjobban aján-
lom, s daczára annak, hogy azok leg-
olesobb szabott áron vannak jegyezve,
azon körülményenél fogva, — hogy ut-
zókat nem alkalmazok — azok költse-
gét 10% engedmény fejeben a t. ve-
vőknek kedvezményezem.

Lustig Ede
BUDAPEST, Kerepesi ut 2.

Alapított
1876.

Szabott
árak.

➔ Rendelések pontosan esz-
közöltetnek. ➔

A legjobb, leghatékonyabb gyógyfüvekből a
leggodosabban készítetik, igen hatásosnak
bizonyult emésztési nehézségeknél, nevezetesen
étvágytalanság, savanyu böfögés, kábulás, ha-
nyás, testi- és gyomorhajóknál, gyomorgörös,
a gyomornak étellel való túlterhelése, nyálka-
sodás, vértolulás, haemorrhodiák, női bajo-
sodás, bélbetegségek, hypochondria és metacholia
(emésztési nehézségek következménye) ellen;
lehetővé teszi az emésztés működését, egész-
ség-s és tiszta vert csinál, a beteg testnek
előbbi erejét és egészséget visszaadja. — Ki-
tűnő hatásáná fogva biztos és kipróbált há-
ziszernék bizonyult és általános elterjedett-
ségnek örvend a

Dr. RÓSA-féle Életbalzsam.

Biztos és kipróbált szer gyulladások, sebek
és sérülések gyógyulására. Biztos sikerei
használjuk gyulladással és gyermekek e vá-
lasztásánál a női mell erősítésére; dagasztatok,
vérkelés, gényedés, pokolvarnál; körömmé-
regnél, a kéz- és lábujjakon támadó ugyne-
vezett fereg ellen; megkeményedések, daga-
natok és mirigydagasztatoknál; zsirképződés-
nél, holttetemnél stb. Minden gyulladást, da-
gasztatot, megkeményedést a legrövidebb idő
alatt gyógyít; a hol pedig már gennyképző-
dés mutatkozik, a sebet a legrövidebb idő alatt
fájdalom nélkül feltakasztja és begyógyítja a

PRÁGI HÁZI KENŐCS.

Megrendelhető! FRAGNER B. gyógyszerterében Prágában III. 203. sz.

1 palack 50 kr., kettős palack 1 frt.

Postán küldve 20 krral több.

➔ Ezer elismerő-irat megtekinthető. ➔

Kapható 25 és 30 kros adagokban. Postán
küldve 6 krral több.

Számos elismerő levél.

Óvás!

Meggyőződünk, hogy ezen 30 év óta mindenütt ismert készítményt külföldi
módon hamisítják s azért kérek mindenkit, aki valódi balzsamhoz akar jutni,
hogy határozottan a Dr. Rósa féle balzsamot kérje Fragner B. gyógy-
szertárából Prága s szigoruan ügye jen hogy a göngyöletnek minden részén
az itt látható védjegy legyen. A prágai házi kenőcs pedig csak akkor va-
lódi, ha a doboz sárge érc fedelén: Prágai házi kenőcs, Fragner B. gyógy-
szertára kívül az itt látható tör-
vényes védjeggyel van ellátva.

A dobozok piros színű utasításokba vannak
göngyölve.

Elárúsító gyógyszerterak: TÖRÖK J. és EGGER A. Budapest. — Helyben:

VLADÁR SÁNDOR gyógyszerterében kapható.

Főelárúsító a
készítő:

FRAGNER B.

Apothke »Zum schwarzen Adler« in Prag.
Ecke der Spornergasse Nr. 203.

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JATSZIK**

6 HUZÁS UJSAGIROK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

**FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA**

**5 a 20.000
KORONA STB.**

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
KIVÁNATRA 20-ZEVENÁSSAL
KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSA-
ROLJA A VALLALAT.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már

A JÖVŐ HÓNAP 4-EN!

Sorsjegyeket ajánl:

A BUDAPESTI UJSAGIROK EGYESÜLETE.
SORSJÁTÉK KEZELŐSÉG

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 1.